

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2011. december 21.*

A C-424/10. és C-425/10. sz. egyesített ügyekben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Bundesverwaltungsgericht (Németország) a Bírósághoz 2010. augusztus 31-én érkezett, 2010. július 13-i határozataival terjesztett elő az előtte

Tomasz Ziolkowski (C-424/10),

Barbara Szeja,

Maria-Magdalena Szeja,

Marlon Szeja (C-425/10)

és

a **Land Berlin**

* Az eljárás nyelve: német.

között,

a Vertreter des Bundesinteresses beim Bundesverwaltungsgericht

részvételével folyamatban lévő eljárásokban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: V. Skouris elnök, J.N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, J.-C. Bonichot, J. Malenovský, U. Löhmus tanácselnökök, R. Silva de Lapuerta (előadó), M. Ilešič, E. Levits, T. von Danwitz és A. Arabadjiev bírák,

főtanácsnok: Y. Bot,
hivatalvezető: Fülöp B. tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2011. július 13-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- T. Ziolkowski, valamint B. Szeja és gyermekei képviselőjében L. Weber Rechtsanwalt,
- a német kormány képviselőjében T. Henze és N. Graf Vitzthum, meghatalmazotti minőségben,
- Írország képviselőjében D. O'Hagan, meghatalmazotti minőségben, segítője B. Doherty barrister,

- a görög kormány képviselőjében M. Michelogiannaki és T. Papadopoulou, meghatalmazotti minőségben,
- az Egyesült Királyság Kormánya képviselőjében S. Ossowski, meghatalmazotti minőségben, segítője T. Ward barrister,
- az Európai Bizottság képviselőjében W. Bogensberger, M. Wilderspin és D. Maidani, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2011. szeptember 14-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- ¹ Az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 158., 77. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 5. kötet, 46. o.; helyesbítés: HL 2009. L 274., 47. o.) 16. cikkében előírt huzamos tartózkodási jog értelmezésére vonatkoznak.

- 2 E kérelmeket a T. Ziolkowski, illetve B. Szeja és két kiskorú gyermeke, valamint a Land Berlin között annak tárgyában folyamatban lévő eljárások keretében terjesztették elő, hogy ez utóbbi megtagadta velük szemben a 2004/38 irányelv 16. cikke szerinti huzamos tartózkodási jog fennállását tanúsító igazolás kiállítását.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 A 2004/38 irányelv (3), (4), (10), (17), (18) és (29) preambulumbekkezdése szerint:

„(3) Az uniós polgárság a tagállamok állampolgárainak alapvető jogállása kell, hogy legyen, mikor a szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogukat gyakorolják. Ezért szükséges a külön a munkavállalókkal, az önálló vállalkozókkal, valamint a diákokkal és más inaktív személyekkel foglalkozó, meglévő közösségi jogi eszközök [helyesen: jogszabályok] egységes szerkezetbe foglalása és felülvizsgálata valamennyi uniós polgár szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogának egyszerűsítése és megerősítése érdekében.

(4) A szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jog ezen ágazonkénti és fragmentált megközelítésének orvoslása érdekében, valamint e jogok gyakorlásának megkönnyítése érdekében egyetlen jogalkotói aktusra van szükség, amely módosítja a munkavállalók Közösségen belüli szabad mozgásáról szóló, 1968.

október 15-i 1612/68/EGK tanácsi rendeletet [(HL L 257., 2. o.; a 2434/92/EGK rendelettel (HL L 245., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 2. kötet, 69. o.) módosítotva)], és amely hatályon kívül helyezi a következő jogi aktusokat: a tagállami munkavállalók és családtagjaik Közösségen belüli mozgására és tartózkodására vonatkozó korlátozások eltörléséről szóló, 1968. október 15-i 68/360/EGK tanácsi irányelv [(HL L 257., 13. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 1. kötet, 27. o.)], a letelepedés és a szolgáltatásnyújtás területén a tagállamok állampolgárainak Közösségen belüli mozgására és tartózkodására vonatkozó korlátozások eltörléséről szóló, 1973. május 21-i 73/148/EGK tanácsi irányelv [(HL L 172., 14. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 1. kötet, 167. o.)], a tartózkodási jogról szóló, 1990. június 28-i 90/364/EGK tanácsi irányelv [(HL L 180., 26. o.; magyar nyelvű különkiadás 20. fejezet, 1. kötet, 3. o.)], a kereső tevékenységük folytatásával felhagyó munkavállalók és önálló vállalkozók tartózkodási jogáról szóló, 1990. június 28-i 90/365/EGK tanácsi irányelv [(HL L 180., 28. o.; magyar nyelvű különkiadás 20. fejezet, 1. kötet, 5. o.)] és a diákok tartózkodási jogáról szóló, 1993. október 29-i 93/96/EGK tanácsi irányelv [(HL L 317., 59. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet, 2. kötet, 250. o.)].

[...]

- (10) A tartózkodási jogukkal élő személyek azonban nem jelenthetnek a fogadó állam szociális segítségnyújtási rendszerére indokolatlan terhet a tartózkodás egy kezdeti időszakában. Ennél fogva az uniós polgárok és családtagjaik három hónapnál hosszabb tartózkodáshoz való jogát feltételekhez kell kötni.

[...]

- (17) A huzamos tartózkodás joga azon uniós polgároknak, akik a hosszú távú letelepedés mellett döntöttek a fogadó tagállamban, az uniós polgárság érzését erősíti, emellett az Unió egyik alapvető célja, a társadalmi kohézió előmozdításának kulcseleme. A huzamos tartózkodás jogát ezért valamennyi uniós polgár

és családtagjaik számára biztosítani kell, ha öt évig folyamatosan a fogadó tagállamban tartózkodnak az ezen irányelvben meghatározott feltételeknek megfelelően, és ha nem álltak kiutasítási intézkedés hatálya alatt.

- (18) Annak érdekében, hogy az azon fogadó tagállam társadalmába való integrálódás valódi eszköze legyen, amely tagállamban az uniós polgár tartózkodik, a huzamos tartózkodás jogát annak elnyerését követően nem lehet feltételhez kötni.

[...]

- (29) Ez az irányelv nem érinti a kedvezőbb nemzeti rendelkezéseket.”

- ⁴ A 2004/38 irányelvnek az „Általános rendelkezések” című I. fejezetében található, „Tárgy” címet viselő 1. cikke szerint:

„Ez az irányelv megállapítja:

- a) az uniós polgárok és családtagjaik által a tagállamok területén a szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jog gyakorlására vonatkozó feltételeket;
- b) az uniós polgárok és családtagjaik huzamos tartózkodáshoz való jogát a tagállamok területén;

[...]”

- 5 Az említett irányelvnek „A tartózkodás joga” címet viselő III. fejezete tartalmazza az irányelv 6–15. cikkét.

- 6 Az említett, „Tartózkodás joga három hónapig” című 6. cikk szerint:

„(1) Az uniós polgárokat érvényes személyazonosító igazolvány vagy útlevél birtokában külön feltételek és más formai követelmények nélkül három hónapig megilleti a tartózkodás joga egy másik tagállam területén.

(2) Az (1) bekezdés rendelkezéseit kell alkalmazni az érvényes útlevéllel rendelkező azon családtagokra is, akik nem valamelyik tagállam állampolgárai, és az uniós polgárt kísérik, vagy hozzá csatlakoznak.”

- 7 A 2004/38 irányelvnek „A tartózkodás joga három hónapot meghaladóan” címet viselő 7. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Valamennyi uniós polgárt megilleti a tartózkodás joga egy másik tagállam területén három hónapot meghaladó időtartamra, ha:

- a) munkavállalók vagy önálló vállalkozók a fogadó tagállamban; vagy
- b) elegendő forrásokkal rendelkeznek önmaguk és családtagjaik számára ahhoz, hogy ne jelentsenek indokolatlan terhet a fogadó tagállam szociális segítségnyújtási rendszerére tartózkodásuk időtartama alatt, és a fogadó tagállamban teljes körű egészségbiztosítással rendelkeznek; vagy

- c) – tanulmányok folytatásának fő céljából, ideértve a szakképzést is, beiratkoztak egy magán- vagy közoktatási intézménybe, amelyet a fogadó tagállam akkreditált vagy tart fenn jogszabályai vagy közigazgatási gyakorlata alapján, és
 - teljes körű egészségbiztosítással rendelkeznek a fogadó tagállamban, és nyilatkozattal vagy választásuk szerint más azzal egyenértékű eszközzel bizonyítják a megfelelő nemzeti hatóságnál, hogy elegendő forrással rendelkeznek önmaguk és családtagjaik számára ahhoz, hogy a tartózkodásuk időtartama alatt ne jelentsenek terhet a fogadó tagállam szociális segítségnyújtási rendszerére; vagy
- d) az a), b) vagy c) pontban meghatározott feltételeket teljesítő uniós polgárt kísérő vagy hozzá csatlakozó családtagok.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott tartózkodás jogát ki kell terjeszteni azokra a családtagokra, akik nem valamelyik tagállam állampolgárai, és az uniós polgárt kísérik vagy hozzá csatlakoznak a fogadó tagállamban, feltéve hogy az uniós polgár megfelel az (1) bekezdés a), b) vagy c) pontjában említett feltételeknek.

(3) Az (1) bekezdés a) pontjának alkalmazásában az az uniós polgár, aki a továbbiakban már nem munkavállaló vagy önálló vállalkozó, megtartja munkavállaló vagy önálló vállalkozó jogállását a következő körülmények között:

- a) ha baleset vagy betegség következtében ideiglenesen munkaképtelenné vált;

- b) ha kényszerű, regisztrált munkanélkülivé vált azt követően, hogy egy évnél hosszabb ideig alkalmazásban állt, és a megfelelő munkaügyi hivatal nyilvántartásba vette álláskeresőként;
- c) ha kényszerű, regisztrált munkanélkülivé vált azt követően, hogy az egy évnél rövidebb határozott időre kötött munkaszerződése lejárt, vagy kényszerű munkanélkülivé vált az első tizenkét hónapban, és a megfelelő munkaügyi hivatal nyilvántartásba vette álláskeresőként. Ebben az esetben a munkavállalói jogállás legalább hat hónapig fennmarad;
- d) ha szakképzésben vesz részt. Hacsak nem vált kényszerű munkanélkülivé, a munkavállalói jogállás fennmaradásának feltétele, hogy a szakképzés a korábbi alkalmazással álljon kapcsolatban.

(4) Az (1) bekezdés d) pontjától és a (2) bekezdéstől eltérve, csak a házastársat, a 2. cikk 2. b) pontjában meghatározott regisztrált élettársat és az eltartott gyermeket illeti meg a tartózkodás joga az (1) bekezdés c) pontjában meghatározott feltételeknek megfelelő uniós polgár családtagjaként. A 3. cikk (2) bekezdését kell alkalmazni az uniós polgár, házastársa, vagy regisztrált élettársa eltartott egyenesági felmenőire.”

- 8 A 2004/38 irányelvnek „A családtagok tartózkodási jogának megtartása az uniós polgár halála vagy távozása esetén” címet viselő 12. cikke, annak (1) és (2) bekezdésében ekként rendelkezik:

„(1) A második albekezdés sérelme nélkül, az uniós polgár halála vagy a fogadó államból történő távozása nem érinti azon családtagjainak tartózkodási jogát, akik valamelyik tagállam állampolgárai.

A huzamos tartózkodási jog elnyeréséhez az érintett személyeknek teljesíteniük kell a 7. cikk (1) bekezdésének a), b), c), vagy d) pontjában foglalt feltételeket.

(2) A második albekezdés sérelme nélkül, az uniós polgár halála nem vonja maga után azon családtagjai tartózkodási jogának elvesztését, akik nem valamelyik tagállam állampolgárai, és akik a fogadó tagállamban az uniós polgár halálát megelőzően legalább egy évig mint családtagok tartózkodtak.

A huzamos tartózkodási jog elnyeréséig az érintett személyek tartózkodási joga továbbra is attól a követelménytől függ, hogy bizonyítsák, hogy munkavállalók vagy önálló vállalkozók, vagy elegendő forrással rendelkeznek önmaguk és családtagjaik számára ahhoz, hogy ne jelentsenek terhet a fogadó tagállam szociális segítségnyújtási rendszerére tartózkodásuk ideje alatt, és teljes körű egészségbiztosítással rendelkeznek a fogadó tagállamban, vagy a fogadó tagállamban már beilleszkedett olyan család tagjai, amelynek egyik tagja megfelel ezeknek a feltételeknek. Az »elegendő forrást« a 8. cikk (4) bekezdése határozza meg.

Ezek a családtagok kizárólag személyes alapon tartják meg tartózkodási jogukat.”

- 9 A 2004/38 irányelvnek „A családtagok tartózkodási jogának megtartása válás, a házasság érvénytelenítése vagy a regisztrált élettársi kapcsolat megszüntetése esetén” című 13. cikke szerint:

„(1) A második albekezdés sérelme nélkül, a válás, az uniós polgár házasságának érvénytelenítése vagy a 2. cikk 2. b) pontjában említett regisztrált élettársi kapcsolatának megszüntetése nem érinti azon családtagjainak tartózkodási jogát, akik valamelyik tagállam állampolgárai.

A huzamos tartózkodási jog elnyeréséhez az érintett személyeknek teljesíteniük kell a 7. cikk (1) bekezdésének a), b), c), vagy d) pontjában foglalt feltételeket.

(2) A második albekezdés sérelme nélkül a válás, az uniós polgár házasságának érvénytelenítése vagy a 2. cikk 2. b) pontjában említett regisztrált élettársi kapcsolatának megszüntetése nem érinti azon családtagjainak tartózkodási jogát, akik nem valamelyik tagállam állampolgárai, ha:

[...]

A huzamos tartózkodási jog elnyeréséig az érintett személyek tartózkodási joga továbbra is attól a követelménytől függ, hogy bizonyítani tudják, hogy munkavállalók vagy önálló vállalkozók, vagy elegendő forrással rendelkeznek önmaguk és családtagjaik számára ahhoz, hogy ne jelentsenek terhet a fogadó tagállam szociális segítségnyújtási rendszerére tartózkodásuk ideje alatt, és teljes körű egészségbiztosítással rendelkeznek a fogadó tagállamban, vagy a fogadó tagállamban már beilleszkedett olyan család tagjai, amelynek egyik tagja megfelel ezeknek a feltételeknek. Az »elegendő forrást« a 8. cikk (4) bekezdése határozza meg.

Ezek a családtagok kizárólag személyes alapon tartják meg tartózkodási jogukat.”

¹⁰ A 2004/38 irányelvnek „A tartózkodási jog megtartása” című 14. cikke szerint:

„(1) Az uniós polgárok és családtagjaik mindaddig rendelkeznek a 6. cikkben előírt tartózkodási joggal, amíg nem jelennek indokolatlan terhet a fogadó tagállam szociális segítségnyújtási rendszerére.

(2) Az uniós polgárok és családtagjaik mindaddig rendelkeznek a 7., 12. és 13. cikkben előírt tartózkodási joggal, amíg megfelelnek az azokban meghatározott feltételeknek.

Különleges esetekben, amennyiben megalapozott kétség merül fel azzal kapcsolatban, hogy az uniós polgár vagy családtagjai megfelelnek-e a 7., 12. és 13. cikkben foglalt feltételeknek, a tagállamok ellenőrizhetik, hogy ezek a feltételek teljesülnek-e. Ezt az ellenőrzést nem lehet rendszeresen lefolytatni.

(3) A kiutasítási intézkedés nem lehet automatikus következménye annak, hogy az uniós polgár vagy családtagjai igénybe veszik a fogadó tagállam szociális segítségnyújtási rendszerét.

(4) Az (1) és (2) bekezdéstől eltérve, és a VI. fejezet rendelkezéseinek sérelme nélkül, nem hozható kiutasítási intézkedés az uniós polgárral vagy családtagjaival szemben, ha:

- a) az uniós polgár munkavállaló vagy önálló vállalkozó; vagy
- b) az uniós polgár álláskereső végett utazott be a fogadó tagállam területére. Ebben az esetben az uniós polgár és családtagjai mindaddig nem utasíthatók ki, amíg az uniós polgár bizonyítani tudja, hogy állást keres, és tényleges esélye van a foglalkoztatásra.”

- 11 A 2004/38 irányelvnek „A huzamos tartózkodás joga” című IV. fejezetben található, „Az uniós polgárokra és családtagjaikra vonatkozó általános szabályok” címet viselő 16. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Azok az uniós polgárok, akik jogszerűen öt éven át folyamatosan tartózkodtak a fogadó tagállamban, huzamos tartózkodási jogot nyernek ott. Erre a jogra nem vonatkoznak a III. fejezetben előírt feltételek.

(2) Az (1) bekezdést azokra a családtagokra is alkalmazni kell, akik nem valamelyik tagállam állampolgárai, és az uniós polgárral jogszerűen öt éven át folyamatosan tartózkodtak a fogadó tagállamban.

(3) A tartózkodás folyamatosságát nem érinti az évi hat hónapot meg nem haladó ideiglenes távollét, sem a kötelező katonai szolgálat miatti hosszabb távollét, sem a legfeljebb 12 egymást követő hónapig tartó egyszeri távollét, amelyre olyan fontos okokból kerül sor, mint terhesség és szülés, súlyos betegség, tanulmányok folytatása vagy szakképzés vagy másik tagállamba vagy harmadik országba történő kiküldetés.

(4) A már megszerzett huzamos tartózkodási jog csak a fogadó tagállamtól való két egymást követő éven át tartó távollét esetén veszik el.”

- 12 A 2004/38 irányelv ugyanezen VI. fejezetben található, „A huzamos tartózkodás jogának megszerzése olyan családtagok által, akik nem valamelyik tagállam állampolgárai” című 18. cikke értelmében:

„A 17. cikk sérelme nélkül, az uniós polgár azon családtagjai, akikre a 12. cikk (2) bekezdése és a 13. cikk (2) bekezdése vonatkozik, és akik megfelelnek az ott meghatározott

feltételeknek, huzamos tartózkodási jogot szereznek a fogadó tagállamban való ötéves folyamatos, jogszerű tartózkodást követően.”

¹³ A 2004/38 irányelv 37. cikke szerint:

„Ezen irányelv rendelkezései nem érintik azokat a tagállami törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseket, amelyek kedvezőbbek az ezen irányelv hatálya alá tartozó személyekre.”

A nemzeti jog

¹⁴ Az Európai Unió tartózkodási jogra és menedékjogra vonatkozó irányelveit átültető 2007. augusztus 19-i törvénnyel (Gesetz zur Umsetzung aufenthalts- und asylrechtlicher Richtlinien der Europäischen Union, BGBl 2007. I., 1970. o.) módosított, az uniós polgárok szabad mozgásáról szóló, 2004. július 30-i törvény (Gesetz über die allgemeine Freizügigkeit von Unionsbürgern; BGBl. 2004 I, 1950. o.; a továbbiakban: FreizügG/EU) „A beutazáshoz és a tartózkodáshoz való jog” címet viselő 2. §-ának (1) és (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(1) A szabad mozgásra jogosult uniós polgárok és családtagjaik e törvény értelmében a szövetségi területre való beutazásra és ott-tartózkodásra jogosultak.

(2) A közösségi jog szerint szabad mozgásra jogosultak:

[...]

5. a kereső tevékenységet nem folytató uniós polgárok a 4. §-ban meghatározott feltételek szerint,

[...]”

- ¹⁵ A FreizügG/EU-nak „A szabad mozgásra jogosult, kereső tevékenységet nem folytató személyek” című 4. §-a értelmében:

„A kereső tevékenységet nem folytató uniós polgárokat, valamint az őket kísérő vagy hozzájuk csatlakozó családtagjaikat és élettársaikat akkor illeti meg a 2. § (1) bekezdésében meghatározott jog, ha megfelelő egészségbiztosítással és elegendő forrásokkal rendelkeznek. [...]”

- ¹⁶ A FreizügG/EU „A huzamos tartózkodás joga” címet viselő 4a. §-ának (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Azok az uniós polgárok és családtagjaik, illetve élettársaik, akik jogszerűen öt éven át folyamatosan tartózkodtak a szövetségi területen, a 2. § (2) bekezdése feltételeinek további teljesítésétől függetlenül jogosultak a beutazásra és tartózkodásra (a huzamos tartózkodás joga).”

17 A FreizügG/EU 5. §-ának (6) bekezdése szerint:

„Az uniós polgárok kérelemre haladéktalanul igazolást kapnak az őket megillető huzamos tartózkodási jogról.”

Az alapeljárások és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

18 T. Ziolkowski lengyel állampolgár, aki 1989 szeptemberében érkezett Németországba. Humanitárius okokból az 1991 júliusa és 2006 áprilisa közötti időszakra tartózkodási engedélyt kapott.

19 B. Szeja lengyel állampolgár, aki 1988-ban érkezett Németországba. Humanitárius okokból tartózkodási engedélyt kapott az 1990 májusa és 2005 októbere közötti időszakra. Két gyermeke Németországban született 1994-ben és 1996-ban. Ők édesanyjukénak megfelelő tartózkodási engedélyt kaptak. A gyermekek apja török állampolgár, aki tőlük külön él, azonban a szülői felügyeleti jogot B. Szejával közösen gyakorolja.

20 2005-ben T. Ziolkowski, valamint B. Szeja és gyermekei tartózkodási engedélyeik meghosszabbítását, illetve adott esetben az uniós jogon alapuló huzamos tartózkodási joguk fennállását tanúsító igazolás kiállítását kérték a Land Berlinton. A B. Szeja és gyermekei által benyújtott kérelem elutasításra került, T. Ziolkowski tartózkodási engedély iránti kérelmét a Land Berlin 2006 áprilisáig meghosszabbította, ezt követően azonban a meghosszabbítás iránti ismételt kérelmét ugyancsak elutasította. Valamennyi érdekeltet értesítették arról, hogy származási országukba történő esetleges

kitoloncolásukra vonatkozó intézkedéseket hoznak velük szemben, amennyiben a Land Berlin említett elutasító határozatainak jogerőre emelkedésétől számított bizonyos időn belül önként nem hagyják el Németország területét.

- 21 A Land Berlin szerint azért nem volt lehetőség az alapeljárások felperesei tartózkodási engedélyeinek meghosszabbítására, mert nem tudták biztosítani létfenntartásukat. Az uniós jogon alapuló huzamos tartózkodási jog elismerése sem volt lehetséges, mert ez utóbbiak nem folytattak kereső tevékenységet, és nem tudták biztosítani létfenntartásukat.
- 22 A Verwaltungsgericht (közigazgatási bíróság) helyt adott az alapeljárások felperesei által hozzá benyújtott kereseteknek, megállapítva, hogy az uniós jogon alapuló huzamos tartózkodási jogot minden olyan uniós polgár számára biztosítani kell, aki öt évig jogszerűen tartózkodott a fogadó tagállam területén, anélkül hogy vizsgálni kellene, hogy elegendő forrással rendelkezik-e. Mivel a Land Berlin a Verwaltungsgericht ezen ítéleteivel szemben fellebbezést nyújtott be az Oberverwaltungsgericht Berlin-Brandenburghoz (Berlin és Brandenburg tartományok legfelsőbb közigazgatási bírósága), amely 2009. április 28-án hozott ítéleteivel megváltoztatta azokat.
- 23 Az említett ítéletek szerint az uniós jogon alapuló huzamos tartózkodási jog megszerzése céljából csak az érintett állampolgár által azt követően eltöltött időszakokat lehet figyelembe venni, hogy a származási ország az Európai Unió tagjává vált. E jog megszerzése szempontjából továbbá csak azt a tartózkodást lehet figyelembe venni mint jogszerűt, amely a FreizügG/EU 2. §-ának (2) bekezdésében foglalt, a 2004/38 irányelv 7. cikkének megfelelő rendelkezésén alapul. Mivel származási országuknak az Unióhoz való csatlakozásakor, azaz 2004. május 1-jén a felperesek nem voltak munkavállalók, és a létfenntartásuk biztosításához szükséges elegendő forrásokkal sem rendelkeztek, amelyek lehetővé tették volna, hogy ne jelentsenek terhet a fogadó tagállam szociális segítségnyújtási rendszerére, az említett bíróság szerint nem teljesítik

a FreizügG/EU 2. §-ának említett (2) bekezdésében foglalt feltételeket, és ezért nem szerezték meg az e törvény 4a. §-a szerinti huzamos tartózkodási jogot.

²⁴ Az alapeljárások felperesei az Oberverwaltungsgericht Berlin-Brandenburg említett ítéletei ellen felülvizsgálati kérelmet nyújtottak be a kérdést előterjesztő bírósághoz.

²⁵ A kérdést előterjesztő bíróság osztja a fellebbezést elbíráló bíróság azon megállapításait, miszerint az alapeljárások felperesei nem az uniós jog által előírt feltételeknek megfelelően, hanem mindössze a nemzeti jog alapján tartózkodtak Németországban. Úgy véli azonban, hogy bár az ilyen tartózkodás nem teheti lehetővé a 2004/38 irányelv 16. cikkének (1) bekezdésében előírt huzamos tartózkodási jog megszerzését, határozatának meghozatala előtt mégis a Bírósághoz kell fordulnia.

²⁶ Ilyen körülmények között a Bundesverwaltungsgericht úgy döntött, hogy felfüggeszti az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő, a C-424/10. és C-425/10. sz. ügyben azonos módon megfogalmazott kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) Akként kell-e értelmezni a [2004/38] irányelv 16. cikke (1) bekezdésének első mondatát, hogy az huzamos tartózkodási jogot biztosít egy olyan európai uniós polgár számára, aki valamely tagállam területén több mint öt éve kizárólag a

nemzeti jog szerint tartózkodik jogszerűen, de ebben az időszakban nem felelt meg a [2004/38] irányelv 7. cikkének (1) bekezdésében foglalt feltételeknek?

2) Hozzá kell-e számítani a [2004/38] irányelv 16. cikkének (1) bekezdése értelmében vett jogszerű tartózkodás időtartamához azokat az időszakokat is, amelyek alatt az uniós polgár a származási országának az Európai Unióhoz való csatlakozása előtt a fogadó tagállam területén tartózkodott?”

²⁷ A Bíróság elnöke 2010. október 6-i végzésével egyesítette a C-424/10. és C-425/10. sz. ügyeket az írásbeli és a szóbeli szakasz lefolytatása, valamint az ítélethozatal céljából.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

²⁸ Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keres választ, hogy akként értelmezendő-e a 2004/38 irányelv 16. cikkének (1) bekezdése, hogy az az uniós polgár, aki a fogadó tagállam területén kizárólag annak nemzeti joga alapján tartózkodott több mint öt éven át, úgy tekintendő-e, mint aki megszerezte az e rendelkezés szerinti huzamos tartózkodási jogot, annak ellenére, hogy e tartózkodás során nem felelt meg az ugyanezen irányelv 7. cikkének (1) bekezdésében foglalt feltételeknek.

A Bírósághoz benyújtott észrevételek

- ²⁹ Az alapeljárások felperesei szerint a 2004/38 irányelv 16. cikkének (1) bekezdése nem követeli meg, hogy az uniós polgár megfeleljen ezen irányelv 7. cikkének (1) bekezdésében foglalt feltételeknek. Annak érdekében, hogy e 16. cikk (1) bekezdésében foglalt huzamos tartózkodási jog megszerzésére hivatkozni lehessen, elegendő az akár a fogadó tagállam joga szerint jogszerű tartózkodás igazolása, és e tekintetben nem releváns az a körülmény, hogy a kérelmező szociális segélyben részesült, vagy az, hogy e tartózkodás alatt az idegenrendészeti hatóság jogszerűen megállapíthatta volna a szabad mozgáshoz való jog elvesztését.
- ³⁰ A Bírósághoz észrevételeket benyújtó összes tagállam, valamint az Európai Bizottság a kérdést előterjesztő bírósághoz hasonlóan úgy véli, hogy a 2004/38 irányelv 16. cikkének (1) bekezdése értelmében vett huzamos tartózkodási jog megszerzéséhez szükséges az uniós polgár több mint ötévi folyamatos tartózkodása az ezen irányelv 7. cikkének (1) bekezdésében foglalt feltételeknek megfelelően, és ebből következően az e feltételeket nem teljesítő tartózkodást nem lehet az említett 16. cikk (1) bekezdése értelmében vett „jogszerű tartózkodásnak” minősíteni.

A Bíróság válasza

- ³¹ A 2004/38 irányelv 16. cikke (1) bekezdésének első mondata szerint azok az uniós polgárok, akik jogszerűen öt éven át folyamatosan tartózkodtak a fogadó tagállamban, huzamos tartózkodási jogot nyernek ott.

- 32 Mindenekelőtt emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint az uniós jog egységes alkalmazásának követelményéből és az egyenlőség elvéből az következik, hogy a jelentésének és hatályának meghatározása érdekében a tagállami jogokra kifejezett utalást nem tartalmazó uniós jogi rendelkezést főszabály szerint az egész Unióban önállóan és egységesen kell értelmezni (a C-287/98. sz. Linster-ügyben 2000. szeptember 19-én hozott ítélet [EBHT 2000., I-6917. o.] 43. pontja és a C-34/10. sz. Brüstle-ügyben 2011. október 18-án hozott ítélet [EBHT 2011., I-9821. o.] 25. pontja).
- 33 Márpedig a 2004/38 irányelv szövege – noha nem pontosítja, hogyan kell érteni azt a fordulatot, hogy a fogadó tagállam területén „jogszerűen tartózkodtak” – ez az irányelv a nemzeti jogokra sem tesz utalást az e kifejezéseknek tulajdonítandó jelentést illetően. Ebből az következik tehát, hogy e kifejezést az említett irányelv alkalmazása szempontjából úgy kell tekinteni, mint amely az uniós jog olyan önálló fogalmát képezi, amelyet az összes tagállam területén egységesen kell értelmezni.
- 34 E vonatkozásban emlékeztetni kell arra, hogy azon kifejezések értelmét és terjedelmét, amelyekre az uniós jog semmilyen meghatározást nem ad, többek között azon szövegkörnyezet figyelembevételével kell meghatározni, amelyben a kifejezéseket használják, és azon szabályozás célkitűzéseinek figyelembevételével, amelynek e kifejezések részét képezik (lásd többek között a C-336/03. sz. easyCar-ügyben 2005. március 10-én hozott ítélet [EBHT 2005., I-1947. o.] 21. pontját; a C-549/07. sz. Wallentin-Hermann-ügyben 2008. december 22-én hozott ítélet [EBHT 2008., I-11061. o.] 17. pontját; a C-151/09. sz. UGT-FSP-ügyben 2010. július 29-én hozott ítélet [EBHT 2010., I-7591. o.] 39. pontját és a fent hivatkozott Brüstle-ügyben hozott ítélet 31. pontját).
- 35 Így mindenekelőtt, ami a 2004/36 irányelv célkitűzéseit illeti, annak (1) preambulumbekzdése emlékeztet arra, hogy az uniós polgárság elsődleges és egyéni jogot ruház az Unió valamennyi polgárára annak érdekében, hogy szabadon mozoghassanak és tartózkodhassanak a tagállamok területén, a Szerződésben és az alkalmazására hozott intézkedésekben megállapított korlátozásokra és feltételekre is figyelemmel (lásd a C-162/09. sz. Lassal-ügyben 2010. október 7-én hozott ítélet [EBHT 2010., I-9217. o.] 29. pontját és a C-434/09. sz. McCarthy-ügyben 2011. május 5-én hozott ítélet [EBHT 2011., I-3375. o.] 27. pontját).

- 36 Bár igaz, hogy a 2004/38 irányelv célja az, hogy megkönnyítse és elősegítse a tagállamok területén való szabad mozgás és tartózkodás alapvető és egyéni, közvetlenül az uniós polgárokra ruházott jogának a gyakorlását, annak tárgyát – amint az 1. cikkének a) és b) pontjából is következik – e jog gyakorlásának a feltételei, és az állandó tartózkodási jog képezik, amely utóbbit elsőként ezen irányelv vezette be az uniós jogrendbe, azon munkavállalók és azok családtagjainak esetétől eltekintve, akik a fogadó tagállam területén felhagytak tevékenységük folytatásával.
- 37 A 2004/36 irányelv (3) és (4) preambulumbekzdéséből következik, hogy annak célja a szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jog ágazonkénti és fragmentált megközelítésének meghaladása, és e jog gyakorlásának megkönnyítése egy egységes jogszabály megalkotásával, amely egységes szerkezetbe foglalja és felülvizsgálja az ezen irányelvet megelőző uniós jogszabályokat.
- 38 Továbbá a 2004/34 irányelv általános összefüggéseit illetően megjegyzendő, hogy az a fogadó tagállam területén való tartózkodási jog vonatkozásában fokozatos rendszert írt elő, amely lényegében az ezen irányelvet megelőző uniós jogszabályokban és ítélkezési gyakorlatban előírt fokozatokat és feltételeket átvéve a huzamos tartózkodás jogához vezet.
- 39 Először is ugyanis a 2004/38 irányelv 6. cikke a három hónapig tartó tartózkodás joga tekintetében mindössze annyi feltételt vagy formai követelményt ír elő, hogy érvényes személyazonosító igazolvánnyal vagy útlevéllel kell rendelkezni, ez utóbbi irányelv 14. cikkének (1) bekezdése pedig fenntartja ezt a jogot, amennyiben az uniós polgár és családtagjai nem jelentenek indokolatlan terhet a fogadó tagállam szociális segítségnyújtási rendszerére.

- 40 Másodszor a három hónapot meghaladó tartózkodás esetén a tartózkodási jog gyakorlása a 2004/38 irányelv 7. cikkének (1) bekezdésében foglalt feltételekhez kötött, és 14. cikkének (2) bekezdése értelmében ez a jog csak akkor marad fenn, ha az uniós polgár vagy családtagjai megfelelnek e feltételeknek. Különösen ezen irányelv (10) preambulumbekkezdéséből az következik, hogy e feltételek célja annak elkerülése, hogy ezek a személyek indokolatlan terhet jelentsenek a fogadó állam szociális segítségnyújtási rendszerére.
- 41 Harmadszor a 2004/38 irányelv 16. cikkének (1) bekezdéséből az következik, hogy az uniós polgárok a fogadó tagállamban való öt éven át tartó, folyamatos jogszerű tartózkodást követően megszerzik a huzamos tartózkodás jogát, és hogy ez a jog nincsen az előző pontban említett feltételekhez kötve. Amint arra ezen irányelv (18) preambulumbekkezdése utal, annak érdekében, hogy az ezen állam társadalmába való integrálódás valódi eszköze legyen, a huzamos tartózkodás jogát annak elnyerését követően nem lehet feltételhez kötni.
- 42 Végül, ami a 2004/38 irányelv különös összefüggéseit illeti a huzamos tartózkodási jog vonatkozásában, megjegyzendő, hogy annak (17) preambulumbekkezdése leszögezi, hogy e jogot valamennyi uniós polgár és családtagjaik számára biztosítani kell, ha öt évig folyamatosan a fogadó tagállam területén tartózkodtak az ezen irányelvben meghatározott feltételeknek megfelelően, és ha nem álltak kiutasítási intézkedés hatálya alatt.
- 43 Ez a pontosítás a 2004/38 irányelv elfogadásához vezető jogalkotási folyamat során került bevezetésre az említett preambulumbekkezdésbe a Tanács által 2003. december 5-én elfogadott 6/2004/EK közös állásponttal (HL 2004. C 54. E, 12. o.). Az Európai Parlament 2003. december 30-i közleménye (SEC/2003/1293 végleges) szerint az említett pontosítás célja az említett irányelv 16. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „jogszerű tartózkodás kifejezés tartalmának tisztázása” volt.

- 44 Továbbá a 2004/38 irányelv 18. cikke, amely ugyanabban a fejezetben található, mint annak 16. cikke, és az állandó tartózkodási jog uniós polgárok olyan családtagja által történő megszerzésére vonatkozik, aki nem valamelyik tagállam állampolgára, úgy rendelkezik, hogy e polgár halála vagy távozása esetén, válás, a házasság érvénytelenítése, vagy a regisztrált élettársi kapcsolat megszüntetése esetén a huzamos tartózkodási jog megszerzéséhez az említett 16. cikk (1) bekezdésében előírtak mintájára követelmény az említett családtagok öt éven át történő, folyamatos, „jogszerű tartózkodása” a fogadó tagállam területén, és e tekintetben ugyanezen irányelv 12. cikkének (2) bekezdésére és 13. cikkének (2) bekezdésére utal, amely rendelkezések második albekezdése egyéb feltételek mellett megköveteli az érintettektől, hogy a huzamos tartózkodási jog elnyerése előtt bizonyítani tudják, hogy megfelelnek ugyanazoknak a feltételeknek, mint amelyeket ugyanezen irányelv 7. cikke (1) bekezdésének a), b), vagy d) pontja előír.
- 45 Ugyanígy a 2004/38 irányelv 12. cikkének (1) bekezdése és 13. cikkének (1) bekezdése értelmében, bár az uniós polgár halála vagy távozása, illetve a válás, a házasság érvénytelenítése és a regisztrált élettársi kapcsolat megszüntetése azon családtagok tartózkodási jogát nem érinti, akik valamelyik tagállam állampolgárai, ez utóbbiaknak szintén bizonyítaniuk kell a huzamos tartózkodási jog elnyerése előtt, hogy megfelelnek az ezen irányelv 7. cikkének (1) bekezdésében foglalt feltételeknek.
- 46 Ebből az következik, hogy a jogszerű tartózkodás fogalma, amely a 2004/38 irányelv 16. cikkének (1) bekezdésében található „jogszerűen tartózkodtak” kifejezésben szerepel, az ezen irányelvben, többek között az annak 7. cikke (1) bekezdésében foglalt feltételeknek megfelelő tartózkodást kell, hogy jelentsen.
- 47 Következésképpen az a tartózkodás, amely valamely tagállam jogával összhangban van, de nem felel meg a 2004/38 irányelv 7. cikkének (1) bekezdésében foglalt feltételeknek, nem tekinthető a 16. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „jogszerű” tartózkodásnak.

- 48 Meg kell jegyezni, hogy az ezzel ellentétes értelmezés nem állna meg a 2004/38 irányelv 37. cikkére tekintettel, amely szerint annak rendelkezései nem érintik azokat a tagállami törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseket, amelyek kedvezőbbek az ugyanezen irányelv hatálya alá tartozó személyekre.
- 49 Kiemelendő ugyanis, hogy az, hogy az irányelv rendelkezései nem érinthetik a 2004/38 irányelv rendelkezéseinél kedvezőbb, az uniós polgárok tartózkodási jogára vonatkozó nemzeti rendelkezéseket, semmiképpen sem jelenti, hogy e rendelkezések részét képeznék az ezen irányelv által létrehozott rendszernek.
- 50 A 2004/38 irányelv 37. cikke mindössze annyit ír elő, hogy ez utóbbival nem ellentétes, ha a tagállami jogok az ezen irányelv rendelkezései által létrehozottnál kedvezőbb rendszert vezetnek be. Ugyanakkor az egyes tagállamok dönthetik el nemcsak azt, hogy bevezetnek-e ilyen rendszert, hanem azt is, hogy ez utóbbinak milyen feltételei és hatásai vannak, többek között a nemzeti jog alapján biztosított tartózkodási jog joghatásai tekintetében.
- 51 A fentiekre tekintettel a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2004/38 irányelv 16. cikkének (1) bekezdése akként értelmezendő, hogy az az uniós polgár, aki a fogadó tagállam területén kizárólag annak nemzeti joga alapján tartózkodott több mint öt éven át, nem tekinthető úgy, hogy megszerezte az e rendelkezés szerinti huzamos tartózkodási jogot, amennyiben e tartózkodás során nem felelt meg az ugyanezen irányelv 7. cikkének (1) bekezdésében foglalt feltételeknek.

A második kérdésről

- 52 Második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keres választ, hogy a valamely harmadik állam állampolgára által a fogadó tagállam területén e harmadik államnak az Unióhoz való csatlakozását megelőzően eltöltött tartózkodási időszakokat a csatlakozási okmány különleges rendelkezései hiányában figyelembe kell-e venni a 2004/38 irányelv 16. cikkének (1) bekezdése szerinti huzamos tartózkodási jog megszerzése céljából.

A Bírósághoz benyújtott észrevételek

- 53 Írország és a Bizottság álláspontja szerint a kérdést előterjesztő bíróság második kérdését nem szükséges megválaszolni, mivel vitathatatlan, hogy az alapeljárások felperesei soha nem feleltek meg a 2004/38 irányelv 7. cikkének (1) bekezdésében foglalt feltételeknek, így a származási országuknak az Unióhoz való csatlakozását megelőzően eltöltött tartózkodási időszakokban sem.
- 54 A német kormány és az Egyesült Királyság Kormánya úgy véli, hogy az érintett polgár származási országának az Unióhoz való csatlakozását megelőzően eltöltött tartózkodási időszakok nem vehetők figyelembe a 2004/38 irányelv 16. cikkének (1) bekezdése szerinti huzamos tartózkodási jog megszerzése céljából, tekintettel arra, hogy e tartózkodási jog feltétele, hogy az abban részesülni kívánó személy tartózkodása uniós polgárként történt, márpedig a Lengyel Köztársaságnak az Unióhoz való csatlakozása előtt az alapeljárások felperesei ez utóbbinak nem voltak polgárai, következésképpen az Unió jogszabályai által biztosított jogok sem illették meg őket.

55 A görög kormány véleménye szerint viszont a 2004/38 irányelv 16. cikke (1) bekezdésének szövegéből, céljából és rendszeréből is az következik, hogy ezt a rendelkezést az érintett polgár származási országa Unióhoz való csatlakozásának időpontjától függetlenül alkalmazni kell. Következésképpen a csatlakozást megelőzően eltöltött tartózkodási időszakokat figyelembe kell venni, amennyiben azok megfelelnek a jelen irányelvben foglalt feltételeknek.

A Bíróság válasza

56 Először is hangsúlyozni kell, hogy valamely új tagállam csatlakozási okmánya alapvetően az uniós jog rendelkezéseinek az említett államban történő közvetlen és teljes körű alkalmazásának elvén alapul, az ettől való eltérés csak akkor lehetséges, ha arról átmeneti rendelkezések kifejezetten rendelkeznek (lásd a C-420/07. sz. Apostolides-ügyben 2009. április 8-án hozott ítélet [EBHT 2009., I-3571. o.] 33. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

57 Így az EGK-Szerződés 6. cikkével (később az EK-Szerződés 6. cikke, jelenleg, módosítást követően, EK 12. cikk) kapcsolatban, valamint az EK-Szerződés 48. és 51. cikkével (jelenleg, módosítást követően, EK 39. cikk, illetve EK 42. cikk) kapcsolatban a Bíróságnak korábban már alkalma volt megállapítani, hogy az azok hatályáról szóló, valamely tagállam csatlakozásának feltételeiről szóló okmányban szereplő átmeneti rendelkezés hiányában e cikkeket úgy kell tekinteni, mint amelyek azonnal alkalmazandók, és az Unióhoz történő csatlakozás időpontjától kezdve kötik e tagállamot oly módon, hogy ettől az időponttól kezdve azokra mindegyik tagállam állampolgára hivatkozhat, és azokat alkalmazni kell az említett államnak az Unióhoz történő csatlakozását megelőzően keletkezett helyzetek jelenlegi és jövőbeni hatásainak vonatkozásában (a C-122/96. sz., Saldanha és MTS ügyben 1997. január 29-én hozott ítélet [EBHT 1997., I-5325. o.] 14. pontja, a C-195/98. sz., Österreichischer Gewerkschaftsbund ügyben 2000. november 30-án hozott ítélet [EBHT 2000., I-10497. o.] 55. pontja, valamint a C-290/00. sz. Duchon-ügyben 2002. április 18-án hozott ítélet [EBHT 2002., I-3567. o.] 44. pontja).

- 58 A Bíróság továbbá azt is leszögezte, hogy az uniós polgárságra vonatkozó rendelkezések hatálybalépésüktől kezdve alkalmazandók, ezért tehát úgy tekintendő, hogy azokat alkalmazni kell a korábban létrejött helyzetek jelenlegi következményeire (lásd a C-224/98. sz. D’Hoop-ügyben 2002. július 11-én hozott ítélet [EBHT 2002., I-6191. o.] 25. pontját és a fent hivatkozott Lassal-ügyben hozott ítélet 39. pontját).
- 59 A jelen ügyben a Cseh Köztársaság, az Észt Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Szlovén Köztársaság és a Szlovák Köztársaság csatlakozásának feltételeiről, valamint az Európai Unió alapját képező szerződések kiigazításáról szóló okmány (HL 2003. L 236., 33. o.) nem tartalmaz átmeneti rendelkezéseket a személyek szabad mozgására vonatkozó uniós jogi rendelkezéseknek a Lengyel Köztársaság vonatkozásában történő alkalmazásával kapcsolatban, a munkavállalók szabad mozgásával és a szolgáltatásnyújtás szabadságával kapcsolatos, ezen okmányban szereplő egyes átmeneti rendelkezések kivételével.
- 60 Következésképpen az uniós polgárok hivatkozhatnak a 2004/38 irányelv 16. cikke (1) bekezdésének rendelkezéseire, és azokat alkalmazni kell a Lengyel Köztársaság Unióhoz történő csatlakozását megelőzően keletkezett helyzetek jelenlegi és jövőbeni hatásainak vonatkozásában.
- 61 E tekintetben kétségtelen, a fogadó tagállam területén egy másik állam polgára által annak az Unióhoz történő csatlakozását megelőzően eltöltött tartózkodási időszakok nem ez utóbbi jogának hatálya alá, hanem kizárólag e fogadó tagállam jogának hatálya alá tartoznak.
- 62 Amennyiben azonban az érdekeltnek módjában áll bizonyítania, hogy ezeket az időszakokat a 2004/38 irányelv 7. cikkének (1) bekezdésében foglalt feltételeknek megfelelően töltötte el, az említett időszakoknak az érintett tagállam Unióhoz történő csatlakozása időpontjától történő figyelembevételének nem az a következménye, hogy

visszaható hatályt kölcsönöz ezen irányelv 16. cikkének, hanem pusztán a jelenben fűz következményeket az ezen irányelv átültetését megelőzően létrejött helyzetekhez (lásd a fent hivatkozott Lassal-ügyben hozott ítélet 38. pontját).

- ⁶³ A fenti megfontolásokra tekintettel a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy a valamely harmadik állam állampolgára által valamely tagállam területén e harmadik államnak az Unióhoz való csatlakozását megelőzően eltöltött tartózkodási időszakokat a csatlakozási okmány különleges rendelkezései hiányában figyelembe kell venni a 2004/38 irányelv 16. cikkének (1) bekezdése szerinti huzamos tartózkodási jog megszerzése céljából, amennyiben azokat annak 7. cikke (1) bekezdésében foglalt feltételeknek megfelelően töltötték el.

A költségekről

- ⁶⁴ Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

- 1) **Az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/**

EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 16. cikkének (1) bekezdése akként értelmezendő, hogy az az uniós polgár, aki a fogadó tagállam területén kizárólag annak nemzeti joga alapján tartózkodott több mint öt éven át, nem tekinthető úgy, hogy megszerezte az e rendelkezés szerinti huzamos tartózkodási jogot, amennyiben e tartózkodás során nem felelt meg az ugyanezen irányelv 7. cikkének (1) bekezdésében foglalt feltételeknek.

- 2) A valamely harmadik állam állampolgára által valamely tagállam területén e harmadik államnak az Unióhoz való csatlakozását megelőzően eltöltött tartózkodási időszakokat a csatlakozási okmány különleges rendelkezései hiányában figyelembe kell venni a 2004/38 irányelv 16. cikkének (1) bekezdése szerinti huzamos tartózkodási jog megszerzése céljából, amennyiben azokat annak 7. cikke (1) bekezdésében foglalt feltételeknek megfelelően töltötték el.

Aláírások